

Skandinaviske Signaler (1894-1895)

Skandinaviske Signaler [SKS] med undertitel *for Musik, Teater, Literatur og Kunst* udkom i København i årene 1894 og 1895 med ni numre, hvoraf syv udkom i 1894 og to i 1895¹. Mens alle numre i 1894 havde otte sider, også dobbeltudgaven nr. 7 (oktober-november 1894), indeholdt de to numre i 1895 kun fire sider hver. SKS, som ikke har nogen indholdsfortegnelse, blev udgivet af Kgl. Hof og Musikhandel (Henrik Hennings) i København og trykt hos firmaet Rasmussen & Olsen, også København. Tidsskriftets format er ca. 23,4 cm x 30,7 cm², og siderne er delt i to spalter med fortløbende paginering.

Tidsskrifteksemplaret fra Det kongelige Bibliotek i Danmark, som er anvendt til denne registrering, har forrest i første nummer indbundet en tysksproget annonce. Her opmuntres tyskere indenfor musikhandlen til at annoncere i SKS, idet annoncen peger på, at SKS er det eneste musiktidsskrift i Skandinavien med et regelmaessigt oplag på mellem 4000 og 5000 eksemplarer. Annoncen lover en meget fordelagtig pris og fri oversættelse for dem, der vil annoncere i bladet. Endvidere skriver SKS:

Skandinaviske Signaler er samtidig det eneste fag- og publikationsorgan for det samlede musikmarked og musikindustrien i Danmark, Norge, Sverige og Finland og vil blive sendt gratis ud til bog- musikhandlere, musikinstrumentmagere og fabrikanter, pianofabrikanter, teaterdirektører, dirigenter, lærere, musikere, scene-kunstnere, hotelier og caféer i de skandinaviske lande.

Tidsskriftets udgiver, Henrik Hennings (1848-1923)³ som senere blev ejer af Kgl. Hof og Musikhandel, nævnes ikke som *Skandinaviske Signalers* direktør. Hans navn står diskret efter forlagets navn bag tidsskriftstitlen. Men af dette kunne man måske slutte, at han ikke alene var avisens hovedforlægger, men også dens skaber. Hennings var sang- og klaverkomponist og udgav samtidig musikaler. Han studerede ved Det kgl. danske Musikkonservatorium i 1867 på den tid, da det blev grundlagt. Senere studerede han statsvidenskab. I sin tid var Hennings en prominent person i København. Fra 1880 til 1887 var han chef for Kgl. Hof og Musikhandel og fra 1902 til 1910 bestyrede han Nordisk Musikforlag.

Som udgiver prøvede Hennings at fremme nordiske komponisters værker, bl.a. for Stenhammar, Sjøgren, Enna og Lange Møller. Samtidig opmuntrede han udenlandske kunstnere til at give koncerter i Danmark. De brede interesseområder, som viser sig i tidsskriftet, er måske Hennings forsøg på at fange flest mulig læsere.

¹ Syv numre blev udgivet i 1894. Et nummer i april, mai, juni, august og september, et dobbeltnummer kom i oktober- november. To numre i 1895 har ingen dato.

² Sidernes størrelse varierer en smule.

³ Henrik Jacob Christian Amalius Otto blev kaldt Henrik.

Regelmæssige træk i SKS er biografiske artikler, der behandler en skandinavisk komponist, teaterdirektør, sanger eller pianist med en illustration af den portrætterede person⁴; en novelle om Chopin, som fortsætter over syv numre (fra nr. 2 til nr. 8), spalterne “Dur og Moll”, “Foyer”⁵, “Tekniske, økonomiske og lign. Meddelelser” og “Fra Teater- og Koncertliv” og endelig annoncer. Anmeldelser af nylig udgivet musik findes desuden ofte i SKS.

En betydningsfuld artikel, som fortjener at nævnes, er den første biografiske studie i SKS over den svenske komponist Franz Berwald (april 1894). Artiklen er skrevet af Adolf Lindgren (1846-1905), en musikforsker fra Uppsala Universitet, der bidrog meget til svensk musikkultur. Andre bidragsydere indebefatter Angul Hammerich (1848-1931) og Wolfgang Hansen (1864 -1918). Hammerich, som skrev en artikel om pianisten Frits Hartvigson, var fra 1896 til 1922 knyttet til Københavns Universitet som privat lektor i musik. Hansen var pianolærer ved Det kgl. Musikkonservatorium i København og skuespiller. Han bidrog med anmeldelse af to bøger om viola alta (mai 1894) en eksperimentform, som var lavet for Bayreuth Orkester. Nekrologer dediceret Phillip Spitta, Emanuel Chabrier og Anton Rubinstein bør nævnes. Ved siden af et antal betydningsfulde artikler, indeholder tidsskriftet dog et stigende antal anekdoter om komponister og musikere efterhånden som tidsskriftet nærmer sig slutningen på sin korte levetid.

For at følge moderne standard er substantiverne skrevet med små bogstaver. Kun i direkte citater er der anvendt store. Denne publikation er baseret på et eksemplar fra Dansk Afdeling i Det kongelige Bibliotek, København.

⁴ Der er ingen biografiske artikler i nr. 8 og 9. I nr. 9 er den biografiske artikel udskiftet med en anekdote om Gluck.

⁵ Spalterne “Dur og Moll” og “Foyer” forekommer ikke i nr. 7.